

DÉLI UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Budapest, 1908.

I. évf. SZOMBAT 17. szám.

November 28.

Szerkesztőség: VI., Aradi-utca 8. szám.
TELEFONSZAM 108-52.
Egyes szám ára helyben 2 fillér.

Főmunkatárs:
FÉNYES LÁSZLÓ

Felelős szerkesztő:
Dr. VÉCSEY MARCEL

Kiadóhivatal: VI., Aradi-utca 8. szám.
TELEFONSZAM 108-52.
Hirdetések millim. számítású díjszabás szerint.

A Délvidék hóhérait elfogták. Hadi készenlétben az armádia.

Az áruló.

Írta: Fényes László.

1848. december 2-án I. Ferenc József osztrák császári trónra lépésének első napján proklamációt adott ki, amelyben Magyarországot eltörli az élő nemzetek sorából.

Ez az I. Ferenc József most 1908. december 2-ikán üli emlékét e napnak.

És a magyar országgyűlés tegnap elhatározta, hogy I. Ferenc Józsefet a 60 éves évforduló alkalmából ünnepelni fogja.

Van-e egy valóban szó a főntebbí lenyekben?

Ezelőtt tíz évvel, az ötvenéves évforduló alkalmából is szó volt a magyar országgyűlésen az 1848. december 2-iki napról. És akkor a magyar függetlenségi és 48-as párt egybehangozva tiltakozott a szégyenteljes megalázás ellen.

Ki vezette akkor a függetlenségi pártot?

Kossuth Ferenc. A Kossuth Lajos fia.

A magyar országgyűlésen, mely párt van ma többségben?

A függetlenségi és 48-as párti.

Ki vezeti azt?

Kossuth Ferenc. A Kossuth Lajos fia. És a Szt.-Lipóttrend lovagja. Ő és pártja szavazták meg, hogy a magyar országgyűlés megünnepelje az évfordulót.

Igy van-e? Igaz-e?

Menyeges ágyban, selymek és csipkék közt fekszik egy kifosztott arcú ember.

Nesztelenül nyílik az ajtó, belép a komornyik.

— Kegyelmes ur, be akar jönni...

Főriád a szendergő:

— Ki van itt? Ne bocsásd be. Már mondtam, hogy nincsen semmi. Eladtam már mindent. Az apám írásait. Eladtam még a múlt kormányoknak. Hosszu végrendeletének

minden pontját, amit reám hagyott, mindent eladtam már. Mi kell még? Az Erzsébet-híd, a karánsebesi aranybánya részvénytársaság szakértői jelentését is oda adtam már. A Damjanich golyója, a Lahner kötele nincs nálam. Esküszöm, hogy már átadtam volna. Nincs semmi, mondd meg, ne eresz be!

— Kegyelmes ur, már egészen lekopott az email. A manikűrös van itt...

— Igen, a manikűr, azt bocsásd be.

Háboru előtt.

Mozgósítási hírek. — Masirozunk Boszniába. — Wekerle a háborúról. — Vambéry Bécsben.

— Saját tudósítónktól.

A mozgósításról, tegnap különféle hírek voltak elterjedve. Részben ezek okozták a tőzsdén ismétlődött pánik-szerű nyugtalanságot. Tegnap már az egész IV. hadtest hadilábra állításáról beszéltek. Szerencsére ezek a hírek nagyon tul vannak hajtva. Kétségtelen ugyan, hogy Bosznia-Hercegovinában az ott levő katonai csapatokat szaporítják, de egyelőre egyetlen egy ezred mozgósítása sincs elrendelve.

Csupán az történt, hogy az oda-váló kombinált 15. hadtestet emelték föl békelétszámra. Most pedig, mint értesültünk, szintén nem történik több, mint amnyi, hogy a hatodik budapesti hadtest tíz ezredéből egy-egy, tehát összesen tíz zászlóalj helyezni a fölemelt békelétszám állapotába. Ezt részben a bentlevő póttartalékosokkal, részben az októberben hazabocsátott szabadságosok behívása után érik el. De ez mindössze sem igényel többet 2000 legfiatalabb tartalékos — helyesebben szabadságolt katoná — behívásánál, ami folyamatban is van.

Az így félig kiegészített tíz zászlóalj, vagyis mintegy 6000 kombatans katoná, hír szerint, decem-

ber első napjaiban Bosznia-ba és Hercegovinába indul, ahol a 15. hadtest keretébe osztják be a zászlóaljat. Hogy ez a rendszabály csillapítólag hasson, azt bizonyosan senki sem hiszi. Viszont azonban még jó távol van a mozgósítástól és ha számos családból el is visz egy-egy fiatalabb katonát egy időre, még ugyancsak nem elég ok ezekre az ismétlődő rémulésekre.

Helyesen még mindig erősítik, hogy nincs semmiféle háboru-veszély: mindössze csak a szerbiai és a montenegrói határon kell készen lenni, — a béke érdekében.

Wekerle a háborúról.

Páris, nov. 27.

A „Matin“ bécsi munkatársa beszélgetést folytatott Call báró külügyi osztályfőnökkel és Wekerle miniszterelnökkel. Mindketten utaltak arra a békéltető szerepre, mely Franciaországnak a Balkán-kérdésben juthat. Call báró többek közt így szólt:

— Mi nem akarunk háborút és mindent el fogunk követni annak elhárítására.

A bojkottra vonatkozólag Call báró a következőket mondta:

— Megindítottuk a tárgyalásokat az iránt, hogy a török kormány ne kedvezzen a bojkottnak. Különbösen a török lakosság már szenved a bojkott folytán, amit, hogy csak egy példát említsék, bizonyít az is, hogy Macedóniában a cukor ára huszonöt százalékkal emelkedett, amióta az osztrák cukornak utját állják.

— Egészen véve — fejezte be előadását Call báró — a helyzet nem komoly és meg vagyunk róla győződve, hogy az idő és a diplomáciai elővigyázat az összes nehézségeket megőri oldani.

Wekerle miniszterelnök a következőket mondotta:

— Mi mindenekelőtt békések vagyunk és nem akarunk háborút, de a bosnyák tartományokat annektálnunk kellett.

A tudósítónak arra a kérdésére, hogy az annektálás nem teremt-e

majd belső nehézségeket, a miniszterelnök ezt felelte:

— Semmi esetre! A bosnyák tartományok már Magyarországhoz voltak és természetes, hogy a jövőben is annak a tulajdonát képezik. De most átmeneti stádiumban vagyunk és erre a kérdésre csak később kerül a sor.

— És a török bojkott? — kérdezte az újságíró.

— Az idő majd ezt is orvosolja — felelte a miniszterelnök. — De, ismétlem, mi nem akarunk háborút, főképp nem olyan háborút, mely pénz- és véráldozatba kerülne, anélkül, hogy kellő becsületet szerezhettünk. Mi nem akarunk többet annál, mint amink van!

Vambéry — Bécsben.

Vambéry Armin tegnap Bécsben járt és meglátogatta Aehrenthal báró közös külügyminisztert a Ballplatzon. A külügyminiszter nagy előzékenységgel fogadta vendégét és a hosszantartó beszélgetés keleti politikáról folyt köztük. Vambéry Armin délután visszaérkezett Budapestre.

A politikai korzón.

* *Finita la comédia!* ... Vége hát a komédiának és a kurucok erősen tapsoltak hozzá. Most mi marad még hátra? A koalíciós urak öltsenek rövidszáru nadrágot, ikrás harisnyát és csattos cipőt, azután szavazzák meg a kormány előterjesztéseit. Legjobban még Kossuth Ferenc járt, aki betegsége miatt nem lehetett jelen, amikor azt a beszédét olvasták fel, amelyet 1898-ban a császárhoz ötvenéves jubileuma alkalmából intézett üdvözlés ellen tartott a képviselőházban. Ámbár valószínűleg Kossuth Ferenc ép oly nyugalommal hallgatta volna végig az idézetet, mint a többi kurucok: hiszen ezek urak már, letettek minden politikai szeméremről.

A képviselőház ülése.

— November 28-án. —

A mai ülés napirendjére az 1909. évi állami költségvetés folytatólagos tárgyalása van kitűzve. Tegnap általánosságban már elfogadták és ma a részletes tárgyalást meg.

Ma fog válaszolni a kereskedelmi kormány nevében Szerényi államtitkár a hozzá intézett interpellációkra. Az ülés végén Maniu Gyula, nemzetiségi képviselő, fogja meginterpellálni a belügyminisztert a balázsfalvai emlékkő és a királyfalvai felszentelt kereszt felrobbantása ügyében. Továbbá az ülés végén Supiló a miniszterelnököt a Starcevič-féle légiók kérdésében.

Justh Gyula elnök 10 óra 15 perckor nyitotta meg az ülést. A kormány tagjai közül jelen vannak Wekerle és Günther. A jegyzőkönyvet Zlinszky István vezeti.

A megnyitáskor egy újságíró elszólta magát a hírlapírók helyén:

— Simkó nincs itt!

Ebben a percben lépett a terembe Simkó József és így szólt:

— Dehogyan is nem vagyok itt.

Harsogó kacagásban egyesült a ház a karzattal.

Barabás Béla előadó előterjeszti a belügyi költségvetést. Csekély 10 millióval emelkedik a költség.

A Délvidék hóhérait elfogták.

A vingai, battonyai, kisszentmiklósi gyilkosok burokra kerültek.

— Távirati tudósítás. —

Arad, nov. 28.

Uj-Aradon Fehér Antal temesvári vizsgálóbíró letartóztatott három embert, akik minden valószínűség szerint tettesei voltak a vingai, battonyai és kisszentmiklósi borzalmas rablógyilkosságoknak.

Délután történt, hogy Mayer Pál csendőrőrsvezető Cserneházán gyanus embereket látott ögylegni. Az egyikre nagyon illet a rablógyilkosokról szóló személyleírás. Mayer igazolásra szolgáltatta fel a gyanus alakokat és mivel azok zavart választ adtak, letartóztatva és bekísérte Uj-Aradra. A vizsgálóbíró faggatására eleinte mind a hárman tagadtak.

Később azonban, mikor a rablógyilkosság vádját szemükbe mondták, azzal állottak elő, hogy ők pénzhamisítók. Alibiük igazolására azt állították, hogy pénzhamisítás-sal foglalkoznak és a gyilkosságok idején ők Krassó-Szörénymegyében jártak. Hogy ottan pénzhamisító gépeket adjanak el a parasztnak.

A vizsgálóbíró a furcsa védekezés után előhívatta Weisz Adolf kuckókereskedő alkalmazottait, akik a Kisszentmiklósról lopott gabonát megvették a tettesektől. Náthán Rezső raktárnok fölismerete az elfogottakban a gabona eladóit. Ugyanígy rájuk ismert több kisszentmiklósi parasztagda is.

A súlyos gyanúkok alapján a

vizsgálóbíró a három embert, András Nászárt, Permos Zsivót és Illin Jánost fogságba helyezte és átkísértette őket a temesvári ügyészség börtönébe.

TÁVIRATOK.

Le a világhosszaggal!

Nyiregyháza, nov. 28. Witt György szabócsi tanfelügyelő Tas községnek ingyenes népkönyvtárát ajánlott föl. A képviselőtestület visszautasította tegnapi ülésén az ajánlatot, mert csalafintaságot lát abban, hogy ingyen adják a könyvet. Érdekes, hogy három tanító is ott ült az egyhangú megállapodásra jutott kupakban.

1 A császári jubileum.

Kairó, nov. 28. Az itteni osztrák kolónia nagy fényvel ünnepli meg a császárijubileumot. Ott lesz a zűnnepen a kedve is.

Halál az árokban.

Szegzárd, nov. 28. Csonka Szabó István öcsényi földbirtokos az este oly szerencsétlenül zuhant egy árokba, hogy szörnyethalt.

Hogy győnt meg Steinheilné?

„Utáltam az uramat, de gyilkosa nem vagyok!”

Páris, nov. 27.

Érdekes, hogy Steinheilnéből voltaképpen nem a vizsgálóbíró, nem is Hamard rendőrbíró, hanem két újságíró, Marcel Hutin, az „Echo de Paris” és La Bruyère a „Matin” munkatársa csikarta ki a vallomást. A két újság, különösen a „Matin”, tudniillik valóságos bünyűgyi nyomozatot kezdett a gyilkosság felderítése érdekében s erre maga az özvegy biztatta fel őket, ő is szolgáltatta nekik az adatokat s a detektív ötleteket. A „Matin” riporterei ilyenformán állandó összeköttetésben voltak Steinheilnével s akkor juthattak hozzá, amikor akartak. Az újságírók egészen egyszerű logikai okfejtéssel ezt a kérdést vetették fel:

— Kicsoda csémpészte Couillard komornyik tárcájába a gyöngyöt?

Mert ha nem maga Couillard tette beléje, akkor kétségtelen, hogy a becsempésző a gyilkosokról ártatlanokra akarja terelni a gyanút.

A gyöngy titka.

Ennek az okoskodásnak alapján mindenekei föltöbb párisi ékszerésztől kértek szakvéleményt. Valamennyi kijelentette, hogy a gyöngyöt csakis szakértő kéz vehette ki foglalatából. Az újságírók erre lapjukban nyilvánosan jelentkezésre szólították föl azt az ékszerészt, aki a gyöngygyel manipulált. Jelentkezett is nyomban Souloy ékszerész s elmondta, hogy egy idősebb ismeretlen nő vitte hozzá a gyöngyös ékszeret.

Couillard ártatlan!

Az újságírók szakadatlanul faggatták az egyre erőtlenebbül tagadó asszonyt. A „Matin” munkatársa megkérdezte tőle:

— Tehát ön csémpészte Couillard tárcájába a drágakövet, hogy gyanuba hozza?

Steinheilné lecsüggesztett fejét, könnyezve mondta:

— Couillardt csak azért vádoltam, hogy a gyanút egy másvalakiról eltereljem.

— Kicsoda az a másvalaki? — faggatta Hutin.

— Azt ne kérde, úgy se mondhatnám meg.

A hóhérlás.

Sok időben teit, amire hosszas rábeszélés után s arra való hivatkozással, hogy a maga érdekében való, ha mentől őszintébb, kiszalaptott egy nevet. De nyilvánvalóan hamis nevet mondott, azért az újságírók nem is irták ki. Folytatták a faggatást, s negyedórába is beletelt, amire végre az özvegy kiejtette Wolf Sándor nevét.

— De miért követte el a kettős gyilkosságot ez az ember? — kérdezte a két újságíró.

— Wolf azzal a szándékkal nyomult a lakásunkba, hogy lopni fog. Nem tudta, hogy otthon vagyunk, azt hitte, hogy mindannyian bellevuei nyaralónkban tartózkodunk. A mikor bejutott a hálószobánkba, fölébredtem és segítségért kiáltottam. Hívásomra megjelent az uram. Wolf rávetette magát és megfojtotta. Én közben egyre kiáltoztam. Egyszerre csak édesanyám hangját hallottam meg a szomszéd szobából, aki a becéző nevemen szólított:

— Meg! Meg! — kiáltotta. — Mi bajod?

Nem jutott időm arra, hogy feleljen neki, mert Wolf berohant a szomszédos szobába és megfojtotta az öreg édesanyámat is. En még mindig segítségért kiáltottam, de senki meg nem hallott, senki segítségemre nem jött.

Kegyelvez a hóhér.

Csak Wolf jött vissza, betömte a száját, megköztözt és fojtogatni kezdett, de aztán abbahagyta és ezt mondta: „Megkegyelveztek az életemnek a lányod kedvéért. De ha feleségemnél, magammal rántalak a vesztembe, rád fogom, hogy te biztattál a gyilkolásra, s hogy segítségemre voltál benne.” Esméletemet vesztettem s hogy azután mi történt, arra már nem emlékszem. Másnap reggel elrejtettem ékszerjeimet, mert azt akartam, hadd higgyék róluk is, hogy a gyilkosok vitték el.

Esküszöm!

— Szeretője volt önnek Wolf Sándor?

— Esküszöm, hogy nem volt a szeretőm.

— Akkor miért nem beszélt eddig erről?

— Mert féltem. Nem attól féltem, hogy meggyilkol engem is Wolf, nem attól, hogy engem is belekever a gyilkosság gyanújába. Hiszen nem volt tanu, aki igazolhatott volna!

— De akkor miért élesztette föl az egész ügyet, amelyet már mindenki elfelejtett, amelyet a bíróság is csaknem ad acta tett már? Hiszen, ha ön nem vállalja a vádló szerepét, a tettesek örökre ismeretlenek maradnak?

Utálta az urát?

Azért tettem, mivel azt reméltem, hogy így teljesen igazolnom sikerül majd magamat valakivel szemben, akit nem akrok megnevezni, akinek a szerelmét elvesztettem és akire ezután soha gondolnom sem szabad most már.

— Még egy kérdést: mondja meg őszintén, utálta ön a férjét?

— Igen, utáltam. De nem én gyilkoltam meg.

NYILT-TER

(E rovatban közzétesszük a legújabb híreket a székelyországi életéről.)

Fe mézes forró - meleg kénes forrás a Thermál szálloda földszintjén, iszapborogatások, kő- és kőfürdők a nagyszálló földszintjén. Gondos pensió. A téli fürdő-udra vonatkozó felvilágosítás végeit forduljon a budai Szent-Lúciásfürdő igazgatóságához.

Gyilkolt a szerelem.

A tanítója áldozata.

Ma reggel a Ferenc József-híd alatt egy fiatal nő holttestét húzták ki a Dunából. A jobb osztályhoz tartozó hulla kezének egy ujján egy fonott ezüst gyűrűt találtak. A tetemet lefénnyképezték, a boncterembe vitték és azonosításának kiderítésére megindították a vizsgálatot.

A rendőri nyomozat megállapította, hogy a leány azonos Leitner Zsenivel, azzal a boldogtalan fiatal leánnyal, akit Egeracsáról elcsábított az ottani tanító, Kaili Albert.

A szerelmesel — mint akkor részletesen megírtuk — Budapestre jöttek és a Hernád-útra 50. alatt vettek lakást.

Most aztán ez a váratlan öngyilkosság véget vetett a szerelmi regénynek.

NAPIHIREK.

— Uj báró. A király Boemeburg József nyug. lovassági századosnak, valamint törvényes utódainak a magyar bárói méltóságot adományozta.

— Thék — udvari tanácsos. A mai hivatalos lap jelenti:

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztésére Thék Endre butorgyárosnak, a budapesti kereskedelmi és iparkamara és az „Országos Iparegyesület” alelnökének, ipari téren szerzett érdemei elismerésül a magyar királyi udvari tanácsosi címet díjmentesen adományozom.

Kelt Bécsben, 1908 évi november hónap 21-én.

Ferenc József s. k.

Zichy Aladár gróf s. k.

— Harnoncourt grófnő szökése. Páduából táviratozzák Harnoncourt grófkisasszony Karlsten házitanítóval ide érkezett a minap és az Aranycsillag-szállóban bérelt szobát. Az a magándetektív, akit a grófi család a szökevények nyomozására küldött, már csak akkor érkezett Páduába, amikor a grófkisasszony és a nevelő már elutazott Svájcba.

— Királyi kitüntetések. A felség Pausi József fiúmei városi katonai biztosnak, a véderő körüli szerzett érdemei elismerésül, a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

— Lopás. Feltem és Guililome a vizafogón levő kábelgyárában nagy rézlopásnak jöttek a nyomára. Eddig több, mint 600 kilógramm nagyon értékes villamos huzalt loptak el. A feljelentés folytán a tettest erőlyesen nyomozza a rendőrség. A kár több ezer korona.

— Összeültközött villamos és teherkocsi. A Külső Soroksári-úton a fegyvergyár mellett, a helyi érdekű villamos egy kocsija összeültközött ma reggel egy teherkocsival, amelyen Szalay Miklós 25 éves kocsi ült. Szalay leest, a kocsi alá került és súlyos sérüléseket szenvedett. A mentők bevitték a Rökus-kórházba.

— Kéves volt a nemes. A „Budapesti Közlöny” jelenti, hogy a király Kászonyi Aladár, Árpád és Hugó párisi lakosoknak — jótékonyági érdemeikért a magyar nemeséget adományozott Kászonyi előnévvel és egyben megengedte vezetéknevüknek „Migl”-re való átválttatását.

— **A határrendőrség főnöke.** Czajlik Alajos miniszteri osztálytanácsosi címmel fölrüházott államrendőrségi rendőrtanácsost, a király a határrendőrség főnökévé nevezte ki.

— **Megszökött fodrász.** Bauer József, az „Egyenlőség” című asztaltársaság elnöke feljelentést tett a rendőrségen Győry István fodrász ellen, hogy 200 korona követelése fejében lefoglalt ingóságait elikkasztotta és azután megszökött. A sikkasztót körözik.

— **Égő vonat.** Nagy veszedelemben forogtak tegnap, mint lapunknak táviratozzák, a Kassáról Porrócsra fel indított személyvonat utasai. A vonat csomagkocsijában tűz keletkezett, amely oly gyorsan terjedt, hogy a csomagok nagy része, az összes fuvar- és szállítólevelek bennégték. Szerencse, hogy a tüzet éppen akkor vették észre, midőn a vonatot a forrócsói állomásra érkezett, ahol az égő kocsit nagynehezen lecsatolták, még mielőtt a tűz a vonatot többi kocsijára átcsapott volna.

Kardot rántott a hadnagy ur.

Ki a majom?

— Saiát tudósítónktól. —

— nov. 28.

Ma hajnalban nagy botrány játszódott le az Andrássy-úton, az Operaház előtt.

Maximovics György huszár-hadnagy, aki nagy társaságban jött egy éjjeli mulatóhelyről, ösztetűzött egy rendőrrel, aki csendre intette.

A botrány érdekes előjátéka még a Révay-utcai hírhedt „Casino de Paris”-ban kezdődött. Maximovics hadnagynak komoly afféje támadt Pfeiffer Lajos Ferenc sertéskereskedővel, aki Hirsch, Sebestyén és Petánovics huszárőnkéntesekkel ült egy asztalnál.

Később azonban Maximovics odaült Pfeiffer asztalához s a megbarátkozás öröme igen sokat ittak. Hajnalban mentek el a mulatóból s az utcán nagyon hangosak voltak, különösen a hadnagy.

Az Opera előtt Molnár F. Károly 1570. számú rendőr csendre intette a hadnagyot, mire a hadnagy rákiáltott:

— Fogja be a száját, maga majom. A rendőr azonban visszavágott. Elővette egy kis tükröt és a hadnagy elé tartotta:

— Téved, hadnagy ur, ha engem majomnak néz. Nézzen ebbe a tükröbe s majd akkor lát majmot.

A hadnagy dühbe jött s kiáltozni kezdett. Ekkorra már nagy közönség volt s a hadnagy meglátva a bámmészködőket, rájuk ordított:

— Takarodjatok innen, mert a kardommal szórlak szét benneteket!

Az utca közönsége azonban nem vette figyelembe a hadnagy szavait, mire az dühösen szólott ró a társaságában lévő önkéntesekre:

— Kardot ránt!

Ebben a pillanatban érkezett hozzánk a „Casino de Paris”-ban ügyeletes Rostás István rendőrtisztviselő, aki véletlenül ismerőse volt a hadnagynak. Csöndre intette, de a hadnagy mindenáron azt akarta, hogy a tisztviselő tartóztassa le a rendőrt, aki tükröt tartott elébe. A tisztviselő végre nagy nehezen megnyugtatta a hadnagyot, kocsit fogadott és hazavitte a lakására.

Legujabb.

Meghalt Péter király?

Pánik a tőzsdén.

A déli tőzsdén — így jelentik lapzártakor, távirati értesülés alapján az a hír terjedt el, hogy Péter szorb király meghalt.

SZÍNHÁZ, MŰVÉSZET.

(—) **Nemzeti Színház.** Molière, az „Urhatnám polgár” c. vígjátékának reprize volt tegnap este a Nemzetiben; és a klasszikus művel több szerencséje volt a színháznak, mint a modern premiérekkel. Az előadás kitűnő volt és nagy sikere volt Várady Aranka, Nagy Ibolya, Horváth Jenő, Gál, Bakó, Mészáros és Rózsahegyinek.

(—) **Királyszínház.** Az új darabokkal szenvedett balsiker után az igazgatóság elővette a tavalyi saison leghatásosabb műsordarabját a „Dollárkirálynő”-t. A melodikus zenéjű operett a tegnapi reprizén is zajos sikert aratott. A közreműködők közül bájos volt Petrás Sári, ügyes és sikkes Ötvös Citta; ragyogó ének-művészetét pazarlta ragyogtatta a kedves megjelenésű Harmath Ilonka és jól érvényesült Gábor József kellemes tenorja. A közönség mulattatásáról Németh József változatos humorja gondoskodott.

(—) **Magyar Színház.** Hajó Sándor vígjátékának a „Holnap”-nak tegnap volt a bemutató-előadása. A tehetséges magyar színműrő darabja határozott nagy sikertarotott, amelyben jelentékeny érdeme van a négy szereplő, T. Halmi Margit, Mészáros Gizella, Molnár és Törzs kifogástalan összejátékának.

Magyar kir. Operaház. Romeo és Julia. Gounod 5 felvonásos dalműve. Kezdete 7 órakor.

Nemzeti Színház: Ünnepi előadás d. u. 123. Hugó Károly 3 felv. szomorjátéka Bőrő és bankár. Este 7/8 órakor Molière 3 felv. vígjátéka: Urhatnám polgár.

Vígjáték: A tanítórő. Bródy Sándor 3 felvonásos életképe. Kezdete 7/8 órakor.

Magyar Színház. A holnap. Hajó Sándor 3 felvonásos vígjátéka. Kezdete 7/8 órakor.

Királyszínház: A hollandilány. Rubens 2 felvonásos operettje. Kezdete 7/8 órakor.

Uránia-Színház: Hogyan mulatunk.

Bombomlós Cabaret: Teljesen új mulattató műsor.

Steinhardt mulató: Két bohózat. Székelykötő.

Fővárosi Orfeum: Sylvester Schäfer vendégszerelője.

Nagy Fudre Cabaretia: Modern Színház. Medgyaszay Vilma fellépte.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **A szerelem szelthamosa.** Kunst Pál bognárségéd szerelmes epekedése annyira meghódította Uhercsik Hermin cselédeányt, hogy belső viszony fejlődött ki közöttük keltős köveikeménynyel. Az egyik következmény: egy fiúgyerek volt, a másik következmény meg az volt, hogy Kunst Pál házassági ígérettel 304 koronát

kicsalt a leánytól. A házasságból azonban nem lett semmi és a hűtlenül elhagyott ideál panaszára a törvényszék ma ítélkezik a csaló fölött. A tárgyalás folyik.

§§ **Csaló vádlottak padján.** Lackenbach Erő kereskedelmi alkalmazott a múlt évben főnökkel Mocsary és Wotticz nevében 130 koronát érő árut csalt ki Hirschler Sámueltól. Csalás bűntetteért ma vonja felelősségre Jamniczky bíró elnökletével a törvényszék.

Sport.

Football. Az I. oszt. bajnokságban a FTC. és a Föv. T. C. találkozása sok érdekességet ígér. Dacára annak, hogy a fővárosiak kitűnő erővel rendelkeznek, mégis a most nagy formában levő FTC. győzelmét várjuk. A MTK.—BAK. mérkőzés szép sportot nyújt. MTK. revanchot akar venni tavaszi leverőjén, mert a BAK. utolsó találkozásuk alkalmával 2:0 arányban győzött. A BAK. teljes csapatát állítja ki, hogy a kék-fehérek győzelmét megakadályozza, de azt az MTK. utolsó formája után valószínűnek tartunk. A másodosztályu bajnokságban a 33-as P. C. és a NSC. találkozása mutatkozik legérdekesebbnek. Ez a mérkőzés van hivatva eldönteni, hogy melyik a legjobb II. oszt. csapatunk. Részletes programot a következő: FTC.—Föv. T. C. (Millenáris.) Bíró: Fehéri. MTK.—BAK. (Amerikai-ut.) Bíró: Minder. 33-as FC.—NSC. (Lágymányos.) Bíró: Langfelder. MAFC.—Kőbányai TE. (Indóház-u. pálya.) FSC.—SKK.; Erzs. TC.—Fekete 11. FC.; BLJE.—Egyetértés; BTK.—VAC.

Uszás. A Wiener Schwimm-Club Austria holnapi uszó-versenyére a Ferencvárosi T. C. teljes gárdájával felrándul.

KÖZGAZDASÁG.

A m. kir. államvasutakon mutatkozó vagonhiány. A mávon. lábrakapott igazgatási rendszer mindinkább türehtelen helyzetet teremt. A vagonhiány a hivatalos lelezgetés ellenére egyre nagy gondot okoz, hogy miképen hírtásák el az ebből származó károkat. A sóbányák készlete, mint jelentettük, felhalmozódott s asohivatalok nem tudják fedezni szükségletüket a vagonhiány miatt. A vidéki malnok is panaszkodnak, hogy a máv. nem tud nekik megfelelő vagonmennyiséget rendelkezésre bocsátani. Azzal fenyegetőznek, hogy ha ez az állapot még néhány napig tart, beszüntetik üzemiüket s munkásikat elbocsájtják. Különösen a budapest—bosznabrodí vonalon nagy a vagonhiány. A hadvezetőség ugyanis, nem törődve a magyar gazdasági érdekekkel, a vagonokat katonák, élelmiszerek és hadikészlet szállítására használja fel. Montenegróból és Szerbiából békés, megnyugtató hírek érkeznek s a hadvezetőség ezekre készülődésekkel felel. Ma már nem közönséges vagonhiányról van szó, hanem egyenesen arról, hogy a máv. bőfkottálja a magyar termékeket. Magyarországon ez idő szerint egyáltalán nem lehet gabonát elszállítani. A frissen morzsolt kukoricát tudvalevően soron kívül kell expedálni az igazgatóság intézkedése szerint. Ezt a rendelkezést pedig aként értelmezik az állomásfőnökségek, hogy megkövetelik a felektől a fuvarlevelek deponálását azzal, hogy majd kapnak avizót, ha lesz vagon. De hát az értesítés csak nem jön, sem napok, sem hetek múlva. Emellett e szállító felek még aránylag kitűnően járnak, mert azok a tengeri rakományok, amiket fővettek soron kívüli elszállításra, heteken át ott romla-

nak szabad ég alatt a pályaudvarokon. Ha ez az állapot még soká tart, a magyar kereskedők és gazdálkodók előre megfizetik a vagyontukból költségét annak a háborúnak, amely, remélhetőleg, be sem fog következni. Az a hír terjedt el az érdekeltség körében, hogy a máv. a közös hadügyminiszterium rendeletére nem bocsátja forgalomba kocsiparkjának egy részét.

TŐZSDE.

A mai előtőzsde kedvezőbb külpolitikai hírekre szilárdan indult és főleg közúti vasúti részvények élénk keresletnek örvendtek. Jegyzések:

Osztrák hitel	619.—
Magyar hitel	720.—
Leszámitoló	465.—
Közúti	667.—
Osztr. magy. államvasút	587.—
Jelzálogbank	410.50
Rimamurány	512.—
Irányzat nyugodt.	

Kiadja: A „DÉLI UJSÁG” LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Ajándékok:

ezüstmű 2, aranyból 6, ékkövesek 30, ébresztőórák 4, zsebórák 6, ingórak 14 koronától feljebb csakis jobb kivitelben beszerezhetők

Gáti és Szabó ékszerész és órasoknál Bécsi-utca 9., az Erzsébet-tér mellett. Nagyobb ezüst tárgyak és ékszer gyári áron alul. Eltörött órák és ékszerék igen kis költséggel helyrehozhatók, vagy becsületetnek. Tassék czimünket tárczájába tenni, alkalomadtán hasznát veheti.

Legjobb és legszebb

CZÍPŐK

BENCZE ÉS TÁRSA-nál BUDAPEST, IV., Váci - utca 2.

A KOBRAK-czipők egyedüli elárúatója a Belvárosban

ESZTERGAPADOK új és használt **SZERSZÁMGÉPEK** mindennemű

minden méretben, csőtömegtől származók, nagy mennyiségben és darabonként is minden elfogadható árért eladók
Telefon 34—36. **Grünspan Izidornál, Budapest, V., Váci-ut 24.** Telefon 34—36.

KIRÁLY-kávéház

Erzsébet-körút 53.

36-ik RÁCZ LACZI

és jeles zenekarának hangversenye.
Minden délután katonazene.

Látta-e már nappal?

a Lukács Kocsakémi-u. 7. sz. alatti palap- és nyakkendő-újdonságok kirakatait?
Ha nem, nézze meg!

106 egy valódi angol kemény nyakkendő-kalap 5 és 7 korona, egy valódi olasz puha kalap 4 kor.

A veszedelmes ponyvairódalom ellensúlyozására készült a

Detektiv krónika

Szerkesztő: FRANKL JÁNOS

Ára 12 fill. minden dohánytösdében.

Valódi porost szalonkőse-
net és kőszőlő szőlőkben
valamint egész fuvarokban
a leggyorsabban és legol-
csóbban szállítanak

Rédei és Társa

kőszőlő-nagykereskedők
Központi iroda:
V., Béla-utca 4.

TELEFON
36-83.

Pénzgazdászati cikkek

legolcsóbb bevásár-
lási forrása és leg-
nagyobb raktára-

WATTERICH A.

Budapest, V., Dohány-u. 5.

Pénzt butorra,

zongorára, Butort, zongorát, hintót, auto-
mobilt, kurrens-árut, varrógepet, kerékpárt,
stb. feltűnő utányosan beraktározzuk.

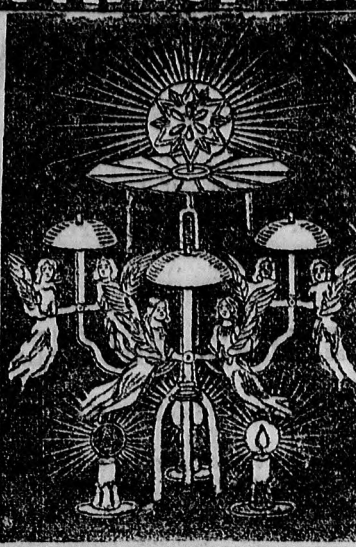
Tauszik és Társa VI., Gyár-utca 21.

Telefon szám 88-97. Már beraktározott
tárgyakat magasabb előlegezéssel kiváltunk.
Ügynökök és üzletajánlók magas jutalékban
résztesülnek.

A t. oz. gazdaközönség

és iparvállalkozók ügyemere ajánlom 1884. év óta
lévő gazdasági és iparüzemi célokat elérő
irodalmat. Gazdászati gépek, kovacsok, molna-
rok, szeszlők, kertészek, kezesek és tevelőkkel,
fűzőkkel, díjmentesen elhelyeztetnek Erzsébet
Ármin V., Nagy-erős-utca 26. sz. telefon 84-78.

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

Budapest, VII., Rakóczi-ut 38.

Karácsonyfára való disz-
angyal-harang

ára 1 korona.

Minden karácsonyi-cuccon könnyen megerősít-
hető, Gyertyalámpák, 3 Archangyal, díszítő-
zótt 6 angyallal és lemezeléssel, mely a meggyújt-
ott gyertyák által keltetett hőség folytán önmagától
szórien forog és közben székében valóságos és
anyagi hangokat cseng. Teljes magassága 80 cm.
székében vidékre bérmentve 1 korona 3 fillér
előzetes beutalása mellett.

Karácsonyi képes nagy
árjegyzék az összes legújabb árcikkokről
kivánsára ingyen és bérmentve

MAGYARHÓN ELŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapították 1847.

Bräusweller János
Szegeden Ca. és Kir. Királyságon
szab. óramunka- és műbír. Gőllalálójá
és remontőr ingabérlőknél
stb. stb.

ÓRAK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Invitációk postai úton elküldhetők.

Grammofontulajdonosok

LEMEZEIKET LEGELŐNYÖSEBBEN VÁLTOZTATHATJÁK
a Grammofonhanglemezek központi kicserélési telephelyén
Budapest, V., Dohány-utca 30. Prospektus és lemez-jegyzék
ingyen 10.000 új szonó és fonó-felvétel. Magyar, tót, cseh,
német, szerb, lengyel, horvát, román, rutén, olasz, francia,
angol, orosz, török, arab, héber stb.

Elsőrendű hanglemezek 1 kor.-tól 4 kor.-ig kaphatók.

Külön osztály használt grammofonokból és lemezekből.

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK.

Budapest kel. p. u. — Szolnok között közlekedő személyszállító vonatok menetrendje.

Érvényes 1908 október hó 1-től.

Budapest kel. p. u.—Szolnok												Szolnok—Budapest kel. p. u.															
Gyv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Gyv.	Gyv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Állomások	Szv.	Tvsz.	Szv.	Szv.	Gyv.	Gyv.	Szv.	Szv.	Szv.	Gyv.					
604	606	506*	1708	610	602	504	510	508	1708*	514	502	608	513	645	1707	607**	507	501	509	609	601	503	505	605**	1705	603.	
I-II.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-II.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-II.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	
720	800	830	900	1200	200	230	240	540	705	825	915	930	ind. Budapest kel. p. u. érk.	410	500	545	605	720	730	830	1220	115	140	610	725	820	
810	820	830	911	1230	251	552	730	854	942	942	942	942	Köbánya felső p. u.	420	450	535	536	710	820	1210			620	715	810	910	
736	817	830	919	1237	215	237	300	620	720	840	930	930	Rákos	425	425	525	519	701	737	805	1210			624	712	737	828
745	828	832	925	1238	310	612	743	851	930	930	1000	Rákóczi-utcai nyaraló	430	420	509	530	640	754	1200			614	637	749	828		
	835			104	326	627	754	850	930	930	1000	Ecsér 7. sz. órház	435	435			636	730	1130			614	645	758	828		
	844	908	910	111	330	640	800	927	1018	1018	1018	Maglód	332	411	455	525	682	720	1140			612	641	711	828		
	832	917	938	119	346	630	808	914	1027	1027	1027	Gyömrő	338	401	440	518	618	722	1140			612	633	711	828		
	900	927	1000	158	339	705	817	922	1037	1037	1037	Mende	342	349	435	508	607	712	1135			612	634	711	828		
				134	408			928				Pastaszennlyén 16. sz. órház	348				607	651	1135			612	634	711	828		
	911	930	1025	145	415	730	829	937	1050	1050	1050	Tápióscsillag 16. sz. órház	354	331	418	432	540	637	642	1121			612	634	711	828	
				149	421			918				Tápióscsillag 22. sz. órház	360				532	637	642	1121			612	634	711	828	
	921	930	1036	157	450	751	842	951	1102	1102	1102	Tápióscsillag 22. sz. órház	366	315	402	420	532	637	642	1121			612	634	711	828	
				134	457	732	823	932	1045	1045	1045	Szentmártonkő 21. sz. órház	372				532	637	642	1121			612	634	711	828	
	930	1010	1037	221	458	734	825	935	1048	1048	1048	Nagykátá	378	244	330	441	511	634	690	1031			612	634	711	828	
				230	465			935				Farmos 36. sz. órház	384				532	637	642	1121			612	634	711	828	
	933			230	472	735	826	936	1049	1049	1049	Tápióscsillag	390	150	315	325	444	511	634	690	1031			612	634	711	828
	938	1028	1114	240	479	737	828	937	1050	1050	1050	Tápióscsillag	396	156	321	331	444	511	634	690	1031			612	634	711	828
	1009	1038	1124	230	486	739	830	938	1051	1051	1051	Tápióscsillag	402	162	327	337	444	511	634	690	1031			612	634	711	828
				230	493	741	832	939	1052	1052	1052	Pokoltanya 45. sz. órház	408	168	333	343	444	511	634	690	1031			612	634	711	828
	839	1024	1034	1135	310	535	547	656	769	769	769	érv. Ujszász . . . (ind.)	414	114	218	328	444	511	634	690	1031			612	634	711	828
	839	1027	1037	1140	315	542	554	663	776	776	776	ind. Ujszász . . . (érv.)	420	120	224	334	444	511	634	690	1031			612	634	711	828
				230	549	743	834	942	1053	1053	1053	Agárd	426				444	511	634	690	1031			612	634	711	828
	916	1030	1121	1230	340	556	568	677	790	790	790	Abony-ut 37. sz. órház	432	126	230	340	444	511	634	690	1031			612	634	711	828
				230	563	745	836	944	1054	1054	1054	érv. Szolnok . . . ind.	438	132	236	346	444	511	634	690	1031			612	634	711	828

MEGJEGYZÉSEK.

1. Az állomásokról neve mellett balról álló időadatok felülről lefelé, a jobbról állók pedig alulról felfelé olvassandók. 2. Az indulási és érkezési idők közép-európai időre vonatkoznak. 3. Az éjjeli idő — esti 600 óráig — egyéltől 522 percreg — a percek jelző számjegyeknek aláhúzásával van tüntetve. 4. A gyorsvonatok az órászámoknak vastagabb nyomtatása által vannak megjelölve. A gyorsvonatoknál oly állomásokról, vagy állomásokról, melyeken ezen vonatok menetrend szerinti csak feltételes, esetleg csak fel- vagy leszállás céljából állanak meg, legalább a távolsági forgalom IV. vonatcsoportjának menetrendje szerint. 5. „x” = Feltételes megállás, „f” = Megállás csak fel- vagy leszállás céljára. — Vonat az állomáson megállás nélkül áthalad. A személyszállító vonatok részletes menetrendjét tartalmazó zsebretyű menetrendkönyvcsek 30 fillért az állomásokon a kapusok, illetve a személypénztáraknál és városi menetjegyjirodákban kaphatók. — Figyelmeztetés; Kettős vágányú vonatok megállóhelyein a másik vágány felé kiszállani nem szabad.

Budapest, 1908. évi szeptember hóban. Az igazgatóság.

Nyomatott a „Globe” műnyomat és hirdetői részvételével, Budapest, Arad-utca 8.